

Rimgaudas Barauskis: „Narindatė“, pirmiausia, yra mano sielos namai“

Šiais metais rugpjūčio 8–rugsėjo 6 dienomis Vilniaus dailės akademijos Telšių galerijoje (adresas: Kęstučio g. 3-2, Telšiai) veiks fotografo Rimgaudo Barauskio paroda „Narindatė“ (parodos kuratorė Milda Gineikaitė). Parodoje lankytojai galės pajusti stiprų autoriaus asmeninį ryšį su Nerimdaičių kaimu, „Vienuolyno“ pastatu – vieta, kupina istorijų ir prisiminimų.

R. Barauskis (g. 1997 m. Telšių rajono Nerimdaičių miestelyje) – aktyviai veikiantis jaunosios kartos fotografas, kuriam svarbiausia estetinė vaizdo ir turinio vienovė. Fotografijose jis fiksuoja ne tik architektūrą ir gamtą, bet ir įamžina žmonių likimus, šviesos žaismą bei nematomą vietovės magiją. Jaunasis menininkas tiki, kad fotografuojamas objektas tampa prasmingas tiek fotografui, tiek žiūrovui tada, kai yra išjaustas vidumi.

R. Barauskis yra baigęs Naujųjų medijų meno bakalauro studijas Vytauto Didžiojo universiteto Menų fakultete, vėliau mokėsi Vilniaus dailės akademijos Vilniaus fakultete (Fotografijos ir medijų meno magistro studijų programa). Dirba Vilniaus technikos universiteto Architektūros fakultete.

RIMGAUDĄ BARAUSKĮ pokalbiui apie kūrybinį procesą, parodos idėją bei fotografo požiūrį į vietos prasmę pakvietė dailininkė, parodų kuratorė EMILIJA GLOBYTĖ.

– Kaip apibrėžtum žodį „Narindatė“? Ką jis Tau reiškia asmeniškai?

– „Narindatė“, pirmiausia, yra mano sielos namai, šiame žodyje telpa praeitis, dabartis ir ateitis. Tai mano gimtinė, pievos, pirma mokykla, šeima.

– Parodoje pristatomos fotografijos yra sukurtos bakalauro ir magistro studijų metu. Kas Tave pa-

Nuotrauka iš R. Barauskio asmeninio archyvo

skatino pasirinkti būtent Nerimdaičių „Vienuolyno“ vietą kaip pagrindinį kūrybinį objektą, o vėliau stebėti ir kitas Nerimdaičių vietas?

– Stiprus asmeninis ryšys su vieta. Noras pamatyti ir užfiksuoti tai, ko galbūt nebėra arba –kas nematoma. Vienuolynas visada buvo labai paslaptingas pastatas, norėjosi pamatyti jį iš arčiau, kažką atrasti, tarsi atverti seną skrynią, kurioje negali žinoti, ką rasi. Vėliau norėjosi pažvelgti į kitus objektus, kurie paslaptinai saulės nušviesti, šešėliuose pranykstantys, tarsi gyvi objektai mane pasikvietė pasikalbėti, tai ir kalbėjomės...

– Kaip studijos Vytauto Didžiojo universitete ir Vilniaus dailės akademijoje formavo Tavo požiūrį į fotografiją? Koks buvo Tavo santykis su fotografija iki studijų pradžios?

– Studijų metais tarsi atradau savo matymą – šviesa, šešėliai, kontrastas ir spalvos, atrodo, kad visada matau pasaulį kiek kitaip, net ir žiūrėdamas ne per fotoaparatus. Žinoma, svarbu ne tik techniniai dalykai, nors jie kuria tą pirminį vaizdą, pritraukia

Parodos „Narindatė“ reklaminis plakatas

„Vienuolyno“ pastatas. R. Barauskio nuotrauka

žiūrovo akį, man svarbiausia turinys, ką aš noriu pasakyti, kokią tai kuria vertę šiandien ir ar tai bus prasminga rytoj. Turbūt tai pagrindiniai akcentai, kuriuos įgijau studijų metu. Prieš studijas daugiausia stebėjau ir fotografavau gamtą, įvairius joje vykstančius procesus, teko surengti ir keletą parodų gamtos tema. Žinoma, įvairūs renginiai, bendruomenės šventės, fiksavau įvairias kasdienybės akimirkas.

– *Fotografijose užfiksuotos ne tik vietos, bet ir žmonių istorijos. Kaip sekėsi kurti ryšį su vietos gyventojais?*

– Jeigu būtų paslaptina technika, tai galbūt ją pasidalinčiau, bent iš dalies, bet šiuo atveju – tiesiog nuoširdus bendravimas sukuria ryšį. Žinoma, ne per vieną dieną, bet gyvenant mažame mieste lyje visi vieni kitus pažįsta – daugiau ar mažiau. Pavyzdžiui, viena iš užfiksuotų moterų – Virginija Kačinskienė, kurios buvęs kambarys pritaikytas lai-

dojimo namų salei, yra mano pirmoji mokytoja, tai, galima sakyti, nuo pirmos klasės tas ryšys su ja buvo kuriamas.

– *Koks yra „Vienuolyno“ pastato likimas?*

– Šiuo metu „Vienuolynas“ yra rekonstruojamas. Vykdam darbus stengiamasi išsaugoti jo senąjį architektūros stilių, ir tai labiausiai džiugina.

– *Kaip keitėsi ir ar vis dar keičiasi Tavo asmeninis ryšys bei požiūris į Nerimdaičių vietas?*

– Mano ryšys su Nerimdaičiais nuolat kinta. Iš pradžių, vaikystėje, ši vietovė buvo kaip savaimė suprantama kasdienybės dalis, erdvė, kurioje augau, artimiausi žmonės ir įprasti vaizdai. Vėliau, studijuojant ir gyvenant kitur, Nerimdaičiai tapo tarsi pabėgimo sala nuo miesto triukšmo, į kurią vis norėdavau grįžti. Atotrūkis nuo namų ir jų ilgesys dar labiau sustiprino ryšį ir ši vieta tapo mano fotografijų, meninių tyrimų objektu. Geras jausmas sugrįžti ir tarsi viską rasti taip, kaip buvo, nors, žinoma, keičiasi žmonės, aplinka, bet kai kurie dalykai išlieka amžinai – tai namų jausmas ir vietos svarba.

– *Parodos ekspozicijoje galima išvysti abstrakčių formų žemėlapi. Papasakok, kaip jis formavosi ir ką simbolizuoja?*

– Tai Nerimdaičių vietovės žemėlapis, kuris nebūtinai tikslus, bet išlaikantis formą ir simbolizuo-

(Nukelta į 24 p.)

Vilniaus dailės akademijos Telšių galerijos nuotraukoje – R. Barauskio parodos „Nerindatė“ fragmentas

Vilniaus dailės akademijos Telšių galerijos nuotraukose – R. Barauskio parodos „Nerindatė“ eksponatai

jantis įvairius vietovėje esančius objektus. Tai magistro studijų metu sukurtas žemėlapis, kuris tarsi vedlys man padėjo keliauti tarp skirtingų objektų, juos stebėti, prie jų sugrįžti, nutolti ir kurti ryšį.

– *Kaip apibūdintum šviesos magiją šioje mistinės kelionės erdvėje? Kaip ją jausti pats ir kaip kvieti ją patirti žiūrovą?*

– Stiprus ryšys su savimi ir aplinka, vietos reikšmė žmogui, jo egzistencijai – tai man yra šviesos magija, vizualiai susiformuojanti per šešelio sukuriamą kontrastą su šviesa. Toje šviesoje visko tiek daug, tarsi susijungia praeitis ir dabartis, keista energija. Ir per susitikimą su šviesa yra patiriama tarsi mistinė kelionė, kurioje pajaučiau ir užrašiau istorijas – patirtis, dažnai vedusias mane nežinoma

kryptimi. Žiūrovą kviečiau tiesiog keliauti parodoje, o kiek pavyks pajauti – tai individualu.

– *Parodoje žiūrovas buvo kviečiamas sekti „Vedliu laiko linijomis“, kuriame yra tyrinėjant vietovę Tavo rašytos istorijos-patirtys. Kaip įvardintum, kur ši kelionė Tave atvedė ir ar bus tęsinys?*

– Šios kelionės metu siekiau ne sukonstruoti kažką, ko nėra, o pamatyti nematomą gelmę. Manau, kad tai pavyko išjausti vidumi ir pasidalinti šiomis patirtimis. Jaučiu, kad tarsi atvėriau kitą sluoksnį, paprasti, kasdieniški objektai, kurie iš pirmo žvilgsnio niekuo neypatingi, nušvito kitokia šviesa. Šiuo metu kelionė per vietovę ir atliktas meninis tyrimas atvedė prie sukurtų dviejų minėtų projektų jungties parodoje „Nerindatė“. Tęsinys bus, bet koks ir kada, tegul lieka paslapyje.

Vilniaus dailės akademijos Telšių galerijos nuotraukoje – R. Barauskio parodos „Nerindatė“ fragmentas